

ELLEVERANSVILLKOR PÅ ÅLAND (ELV 2017)

Innehåll:

- A. Allmänt, ingående av elleveransavtal och förutsättningar för tjänsten
- B. Mätning, fakturering och avbrytande av elleveransen
- C. Dröjsmål och fel i elleveransen, skadestånd
- D. Ändring av avtalsvillkor, överföring och upphörande av avtal

I dessa villkor benämns landskapslagen ÅFS 2015:102 om tillämpning i landskapet Åland av rikslagstiftning om elmarknaden och de förordningar som utfärdats med stöd av den som Ålands elmarknadslag.

A. Allmänt, ingående av elleveransavtal och förutsättningar för tjänsten

1. Tillämpningsområde och definitioner

- 1.1 Dessa allmänna avtalsvillkor, *elleveransvillkoren* (villkoren, förkortas ELV 2017) tillämpas på *elleverans* till elanvändare som är ansluten till distributionsnät vars nominella spänning är mindre än 24 kilovolt.
- 1.2 Med *elleverans* avses en samling tjänster som omfattar både minutförsäljningen av el (elenergi) till elanvändaren och den elnätstjänst som eldistributionen förutsätter. Dessa villkor är en del av *elleveransavtalet* angående dessa tjänster. Elanvändaren kan vara ansluten till distributionsnätet direkt eller via ett internt elnät för en fastighet eller en motsvarande fastighetsgrupp. Som minutförsäljning av el anses försäljning av el via distributionsnätet direkt till elanvändarna.
- 1.3 Dessa villkor kan i tillämpliga delar även tillämpas på anslutning av elförbrukningsplatser som omfattar elproduktionsanläggningar, ifall eltillförseln till distributionsnätet är effektivt förhindrad med tekniska medel. Om det på elförbrukningsplatsen finns en elproduktionsanläggning som fungerar parallellt med distributionsnätet så att den producerade elen helt eller delvis kan matas in i distributionsnätet, skall särskilt avtal om nättjänstvillkoren för en sådan elproduktionsanläggning ingås.
- 1.4 *Distributionsnätet* är ett elnät vars nominella spänning är mindre än 45 kilovolt.
- 1.5 *Distributionsnätets innehavare (nätinnehavaren)* är en sammanslutning eller inrättning som har ett distributionsnät i sin besittning och som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet.
- 1.6 *Anslutningsavtalet* är ett avtal mellan nätinnehavaren och ägaren eller innehavaren av en elförbrukningsplats (exempelvis fastighet eller byggnad) som är ansluten till distributionsnätet (*abonnenten*) om anslutande av elförbrukningsplatsen till nätet och om underhåll av anslutningens möjlighet till elanvändning.
- 1.7 *Anslutningspunkten* är en punkt (ägan begräns) mellan nätinnehavarens och abonnentens elinstallationer om inte annat har överenskommit i anslutningsavtalet.
- 1.8 *Elförsäljaren (säljaren)* är en person, sammanslutning eller inrättning som säljer el. Vid *elleverans* enligt dessa villkor anskaffar säljaren nättjänsten av den nätinnehavare i vars geografiska ansvarsområde användarens elförbrukningsplats finns. Säljaren ansvarar enligt dessa villkor för nättjänsten gentemot användaren, även för de förpliktelser som enligt lagstiftningen tillhör nätinnehavaren.
- 1.9 Elanvändaren (*användaren*) köper *elleveransen* av säljaren. Användaren använder elen i huvudsak själv. Användaren kan också vara en abonnent som anskaffar el genom en i sitt anslutningsavtal bestämd anslutningspunkt för andras förbrukning. Flera användare kan förbinda sig till ett *elleveransavtal* solidariskt, om avtalsparterna kommer överens om det.
- 1.10 Med *avtalsparter* avses i dessa villkor säljaren och användaren.
- 1.11 Då ett *elleveransavtal* gäller skall inget separat elnätsavtal eller säljavtal för samma förbrukningsplats finnas.
- 1.12 Dessa avtalsvillkor är tillämpliga bara på sådan *elleverans* där säljaren säljer användaren hela dennas elbehov.
- 1.13 Om säljaren har ett betydande marknadsinflytande enligt Ålands elmarknadslag i den nätinnehavarens ansvarsområde i vilket elförbrukningsplatsen finns och förbrukningsplatsen är utrustad med huvudsäkkring på högst 3x63 A eller elinköpet till elförbrukningsplatsen uppgår högst till 100 000 kWh per år har säljaren enligt Ålands elmarknadslag *leveransskyldighet* mot användaren.
- 1.14 En användare som är en fysisk person och som anskaffar el huvudsakligen för annat ändamål än för att utöva sin näring kallas i dessa villkor *konsument*.
- 1.15 Med *elleveransprodukt* avses i dessa villkor en definition av den servicehelhet som används i *elleveransen*. Definitionen innehåller även uppgifter om avgifter som säljaren debiterar. *Elleveransprodukten* kan också kallas tariff. De *elleveransprodukter* som säljaren erbjuder finns upptagna i *produktprislistan*. Produktprislistan och en eventuell skild *serviceprislista (prislistorna)* utgör en del av *elleveransavtalet*.
- 1.16 Med att sända ett meddelande, till exempel bekräftelse, faktura, meddelande om prisändring eller annat meddelande, avses i dessa villkor också elektronisk utsändning av meddelanden med samma innehåll. Användarens adress eller faktureringsadress kan även vara exempelvis en e-postadress eller annan motsvarande individuell adress som användaren uppger. Att sända elektroniska meddelanden förutsätter att avtalsparterna har kommit överens om det. Med en användare som inte är en konsument kan det särskilt avtalas att meddelande om ändring av pris eller andra avtalsvillkor kan läggas ut på internet på en på förhand bestämd adress. Användaren skall också på i förväg överenskommet sätt, t.ex. per e-post eller med ett textmeddelande, få veta att meddelandet finns på internet.
- 1.17 Med *timmätningsapparat* avses fjärravläst apparatur eller en kombination av fjärravlästa apparater som mäter elförbrukningen per timme och registrerar uppgiften i apparaturens minne, så att uppgiften som registrerats kan läsas ur apparaturens minne via ett kommunikationsnät.

- 1.18 Med ett *medel för distanskommunikation* avses telefon, post, television, datanät eller något annat medel som kan användas för ingående av avtal utan att parterna är samtidigt närvarande.
- 1.19 De centrala bestämmelserna om elmarknaden finns i Ålands elmarknadslag och i de förordningar som utfärdats med stöd av den.

2. Ingående av elleveransavtal

- 2.1 Elleveransavtalet ingås mellan avtalsparterna antingen tillsvidare eller för viss tid.
- 2.2 Elleveransavtalet kan ingås, då elförbrukningsplatsen i fråga har ett gällande anslutningsavtal. Om överföringen av ett anslutningsavtal i samband med en fastighetsaffär inte kan genomföras på grund av att anslutningen belastas av nätinnehavarens förfallna fordringar, är säljaren inte skyldig att påbörja elleveransen förrän nätinnehavarens förfallna fordringar på anslutningens ägare har betalats eller nätinnehavaren har godkänt att mottagaren av det överförda anslutningsavtalet övertar ansvaret för dem.
- 2.3 För att elleveransen skall kunna påbörjas (d.v.s. att elen kopplas in åt användaren) och fortsättas, förutsätts utom gällande elleveransavtal och anslutningsavtal för elförbrukningsplatsen även att användarens elförbrukningsplats uppfyller av nätinnehavaren ställda enligt Ålands elmarknadslag godtagbara tekniska krav på anslutande till nätet (närmare i kapitel 4).
- 2.4 Elleveransavtalet kan ingås skriftligen, muntligen eller i elektronisk form.
- 2.4.1 Elleveransavtalet måste ingås skriftligen om någondera avtalsparten yrkar på det. Till elleveransavtalet kan bifogas eventuella prislister och en länk till en sparbar version av dessa villkor. De allmänna avtalsvillkoren skall på kundens begäran kostnadsfritt skickas till kunden skriftligen när avtalet ingås. Den nätinnehavare till vilken felanmälningar och andra meddelanden om nättjänsten skall lämnas, skall nämnas i elleveransavtalet, likaså speciella krav på elmätningen om elleveransavtalet enligt Ålands elmarknadslag förutsätter sådana.
- 2.4.2 Elleveransavtalet kan i enlighet med säljarens produkturval göras upp i elektronisk form. Det elektroniska avtalet är bindande om det är uppgjort på sådant sätt som allmänt krävs av elektroniska avtal.
- 2.4.3 Om elleveransavtalet inte ingåtts skriftligen skall säljaren inom den tid som föreskrivs i Ålands elmarknadslag sända användaren en *bekräftelse av avtalet* (bekräftelse) till den faktureringsadress som denna har uppgett eller till någon annan särskilt överenskommen adress. Bekräftelsen tar upp tidpunkten då elleveransavtalet träder i kraft och innehåller elleveransavtalets individuella villkor, prislister och en redogörelse för användarens anmärkningsfrist och kan innehålla en länk till en sparbar version av dessa villkor. De allmänna avtalsvillkoren skall på kundens begäran kostnadsfritt skickas till kunden skriftligen i samband med avtalsbekräftelsen.
- Därutöver skall i bekräftelsen nämnas den nätinnehavare till vilken felanmälningar och andra meddelanden angående nättjänsten skall tillställas och likaså speciella krav på elmätningen om elleveransavtalet förutsätter sådana enligt lagstiftningen om elmarknaden.
- 2.4.4 Om elleveransavtalet ingås med en konsument med hjälp av ett medel för distanskommunikation, skall säljarens bekräftelse utöver vad som anges under 2.4.3 i tillämpliga delar även innehålla övrig information enligt 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen, inbegripet leverans- och övriga kostnader som inte ingår i totalpriset, villkor för betalning, information om konsumentens rätt att frånträda avtalet samt ångerblankett och -anvisning, om säljaren inte redan tidigare har lämnat dem till konsumenten i varaktig form.
- 2.4.5 Ett elleveransavtal som inte ingåtts skriftligen har trätt i kraft och fortgår med de villkor som nämns i bekräftelsen, förutom i följande fall:
- Användaren meddelar säljaren inom tre veckor efter att bekräftelsen har sänts eller inom en i bekräftelsen nämnd tidsfrist, som är minst tre veckor efter sändningen, att han anser de i bekräftelsen nämnda eller förklarade villkoren avtalsstridiga. Under tiden mellan elleveransavtalets ingående och användarens meddelande tillämpas avtalsvillkoren i bekräftelsen om inte annat påvisas.
 - Konsumenten frånträder avtalet i enlighet med ångerrätten i samband med distans- och hemförsäljning enligt konsumentskyddslagen. Kommer en prestation konsumenten till godo när avtalet återgår, skall konsumenten betala säljaren en skälig ersättning för den nytta konsumenten erhållit. Priset bestäms enligt avtalsvillkoren i bekräftelsen om inte annat påvisas.
- 2.5 Avtalshandlingarna utgör innehållet i elleveransavtalet. Om innehållet i elleveransavtalet och de där nämnda handlingarna är motstridiga sinsemellan, tillämpas och tolkas handlingarna i följande ordning:
- 1) Individuella avtalsvillkor
 - 2) Prislister
 - 3) Allmänna avtalsvillkor (dessa villkor).
- 2.6 Säljaren och användaren kan komma överens om ändringar i dessa villkor. Överenskommelsen kan dock inte avvika från dessa villkor till nackdel för konsument.
- 2.7 En användare som omfattas av elleveransskyldighet har rätt att byta elleveransprodukt, med rimliga begränsningar som grundar sig på elleveransproduktens natur och som framställs i produktprislistan. Säljaren har rätt att debitera användaren för skäliga kostnader för ett byte som användaren begärt. Utbytesbegränsningen kan gälla högst 12 månader. Man kan inte byta mot en produkt som skall dras in.
- 2.8 Tidsmässiga begränsningar i tillgången på el (och annan styrning av elanvändningen)
- 2.8.1 Användaren och säljaren kan i elleveransavtalet eller på annat sätt komma överens om ibruktagnig, användning och upphävande av tidsmässiga begränsningar i eltillförseln (och annan styrning av

elanvändningen) – med hjälp av nättjänstans installationer och anordningar. De överenskomna begränsningarna skall definieras noggrant.

- 2.8.2 Om det är fråga om uppvärmningen av en bostad huvudsakligen med direkt elvärme, kan sådant avtal inte ingås att värmeelementens spänningslösa tid skulle bli längre än 1,5 timmar åt gången och sammanlagt längre än 5 timmar i dygnet. Varje enskild spänningslös period skall åtföljas av en period med spänning, som är minst lika lång som den spänningslösa.
- 2.8.3 Användaren kan inte framlägga krav mot säljaren på grund av begränsningar (eller styrning) som verkställts i enlighet med dessa villkor eller individuellt avtal.
- 2.9 Användaren är skyldig att meddela om ändringar som påverkar elleveransavtalet och som rör exempelvis användaren, förbrukningsplatsen, faktureringsadressen eller någon annan adress till vilken avtalsparterna har kommit överens om att säljaren sänder bekräftelser, meddelanden om prisändringar och andra meddelanden.

3. Säkerhet eller förskott

- 3.1 Då elleveransavtalet ingås har säljaren rätt att av användaren, som inte är en konsument, kräva säkerhet eller förskott för att de fordringar som baserar sig på elleveransavtalet kommer att betalas. Om elleveransavtalet ingås mellan samma avtalsparter bara på grund av byte av elanvändningsplats eller uppsägning av elleveransavtalet utan samtidiga ändringar i elanvändning eller andra omständigheter, kan säkerhet krävas endast enligt punkt 3.2.
- 3.2 När elleveransen har inletts har säljaren rätt att av användaren, som inte är en konsument, kräva säkerhet eller förskott för att de fordringar som grundar sig på elleveransavtalet blir betalda om användaren i väsentlig mån har försummat sin betalningsskyldighet som baserar sig på elleveransavtal, elförsäljningsavtal eller nätavtal och betalningsskyldigheten inte med fog har gjorts stridig eller om det framgår av användarens kreditupplysningar att användaren är uppenbart oförmögen att klara av de avgifter som grundar sig på nätavtalet.
- 3.3 Säljaren kan av en konsument kräva en skälig säkerhet eller förskott då elleveransavtalet ingås och när elleveransavtalet är i kraft. Då elleveransavtalet är i kraft kan säkerhet eller förskott krävas endast om konsumenten väsentligen har försummat sin betalningsskyldighet som hänför sig till avtalsförhållandet mellan avtalsparterna. Säljaren skall både vid ingåendet av elleveransavtalet och när elleveransavtalet är i kraft ha ytterst vägande skäl för att kräva säkerhet eller förskott. Ytterst vägande skäl är till exempel:
- konsumentens elleverans har avbrutits på grund av betalningsförsummelse;
 - säljaren har förfallna fordringar på konsumenten i anslutning till elleverans, elförsäljning eller nättjänst och fordringarnas belopp kan anses betydande i förhållande till den fakturerade elleveransens belopp; eller
 - det framgår av konsumentens kreditupplysningar att konsumenten är uppenbart oförmögen att klara av de avgifter som grundar sig på elleveransavtalet.
- 3.4 Vid ingående av ett elleveransavtal hävs avtalet med omedelbar verkan utan särskild anmälan, om säkerheten eller förskottet inte har betalats inom utsatt tid. Avtalet hävs även om elleveransen till förbrukningsplatsen har inletts. Användaren är skyldig att betala avtalsenligt pris för den elleverans han använt innan avtalet hävdes.
- 3.5 Säljaren har rätt att använda säkerheten eller förskottet för betalning av sina fordringar som härrör av elleverans eller elförsäljning eller tidigare elleverans eller elförsäljning till samma förbrukningsplats, upplupna dröjsmålsräntor och skäliga indrivningskostnader. Om säljaren använder säkerheten eller förskottet eller en del av dem till att betala sina fordringar, har säljaren rätt att kräva att användaren kompletterar säkerheten eller förskottet till det belopp som nämns i 3.7, om avtalsförhållandet fortgår.
- 3.6 Säljaren betalar ingen ränta på säkerheten eller förskottet.
- 3.7 Till sitt belopp kan säkerheten eller förskottet vara högst så stort som elleveransfakturan för tiden mellan debiteringsperiodens början och den tidpunkt då elleveransen avbryts (definierad enligt 8.1 – 8.5), om inte annat har avtalats med annan användare än en konsument eller användare som omfattas av elleveransskyldighet. Elleveransfakturan beräknas enligt användarens uppskattade elförbrukning. Uppskattningen kan beräknas enligt den period då elförbrukningen är som störst.
- 3.8 Säljaren återställer säkerheten till användaren då elleveransavtalet har upphört, omedelbart då slutfakturan är betald och användarens eventuella andra plikter är fullgjorda. När avtalet förblir i kraft skall säkerheten återställas senast två år (till en konsument ett år) efter att den har getts. Säkerheten återställs inte medan avtalet är i kraft om användaren sedan säkerheten ställts väsentligen har försummat sin betalningsskyldighet. Säkerheten eller en del därav återställs dock inte medan elleveransavtalet är i kraft eller när det upphör, om säljaren kan kräva att hela säkerheten eller en del därav används för att kvittera fordringar som härrör av användarens övriga giltiga och avslutade elförsäljnings- eller elleveransavtal samt upplupna dröjsmålsräntor och skäliga indrivningskostnader. Om användaren inte är en konsument eller inte omfattas av leveransskyldighet kan användaren och säljaren även avtala annat om återställandet av säkerheten. Förskott används till att betala avgifter som förfaller under den tid som i denna punkt fastställs för återställande av förskottet.
- 3.9 Om överlåtelse av säkerhet görs en skriftlig bekräftelse. Förskott kan också nämnas i avtalsbekräftelsen.
- 3.10 Säljaren har rätt att realisera den ställda säkerheten på det sätt som han finner bäst för betalning av sina förfallna fordringar.
- 3.11 I stället för att lämna säkerhet eller förskott kan användaren och säljaren komma överens om att de i elleveransavtalet bestämda avgifterna betalas i förskott. Om återvändo till sedvanligt betalningsschema gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 3.8.

3.12 Det är inte frågan om sådant förskott som avses i detta kapitel eller om förskott som avses i 3.11 om användaren bland till buds stående alternativa elleveransprodukter eller betalningssätt väljer ett arrangemang med tyngdpunkten på betalning i förskott.

4. Elanläggningar

- 4.1 Nätinnehavaren kan inte genom att åberopa bestämmelserna i detta kapitel vägra att utveckla sitt nät så som Ålands elmarknadslag förutsätter.
- 4.2 Avtalsparterna skall se till att deras elinstallationer och elapparater är i sådant skick som förutsätts i föreskrifter och bestämmelser. Elinstallationer och apparater får inte användas på sådant sätt att det förorsakar nätet eller andra användare skada eller störningar. Även andra installationer och apparater inom avtalspartens ansvarsområde anses i 4.2 – 4.12 som avtalspartens. Till säljarens ansvarskrets räknas nätinnehavarens eller dennes underleverantörs apparater. De installationer och apparater som tillhör sådan hyresgäst eller vidareköpare hos användaren som inte har ett elleveransavtal eller ett nätavtal med nätinnehavaren anses höra till användarens ansvarskrets.
- 4.3 Användaren skall meddela säljaren om anläggningar som räknas upp under 4.5.1 och 4.5.2 innan de tas i bruk. Anläggningar som matar in el i elnätet får inte utan särskilt avtal anslutas till fastighetens elnät när fastighetens elnät är anslutet till distributionsnätet.
- 4.4 Elinstallationerna skall utföras, granskas och anslutas till nätet i enlighet med lagstiftningen om elsäkerhet, föreskrifterna och bestämmelserna i anslutning till den samt standarder för branschen. Om standarder saknas, kan säljaren (i praktiken nätinnehavaren) ge anvisningar och rekommendationer som grundar sig på internationell praxis och god sed för konstruktion och drift av elapparater för hur användarens apparater och anläggningar skall anslutas till nätet.
- 4.5 Om det för användarens elapparat eller elanläggning finns en standard som gäller nätstörningar skall användaren, då han tar i bruk eller använder apparaten eller anläggningen, kontrollera om hans elanläggningar enligt standarden är kopplingsdugliga med beaktande av nätets egenskaper och anläggningens användningssätt. Säljaren ger på begäran användaren sådana uppgifter om nätets beskaffenhet som användaren behöver.
- 4.5.1 Om det för nätstörningar som användarens elanläggningar förorsakar inte finns några för fallet tillämpliga standarder, utreder säljaren på användarens begäran huruvida elanläggningen kan anslutas till nätet i fråga. En begäran om utredning rekommenderas särskilt i följande fall:
- elapparatens eller elanläggningens inkopplingsström är stor jämfört med huvudsäkringens storlek;
 - elapparatens eller elanläggningen kopplas ofta in i nätet;
 - användningen av elapparatens eller elanläggningen förutsätter speciella åtgärder av nätinnehavaren eller säljaren; eller
 - elapparatens eller elanläggningen förorsakar betydande övertonsström.
- 4.5.2 Typiska apparater och anläggningar som kräver en förhandsutredning är
- Generatorer och andra apparater som matar in spänning, energi eller kortslutningseffekt;
 - Bl.a. vind-, sol-, vatten- och bioenergi kraftverk, energilagringsapparaturer (ackumulatorer)
 - Markvärmepumpar;
 - Apparater för kompensering av reaktiv effekt;
 - Svetsaggregat;
 - Kompressorer;
 - Större elektroniskt styrda apparater; och
 - Större likriktare eller frekvensomformare.
- 4.5.3 Apparater som startar ofta och kräver stor startström, så som pumpar, kompressorer och motorer, skall utrustas med en sådan begränsning av strömmen att användningen av dem inte överskrider den i anslutningsavtalet definierade anslutningsstorleken.
- 4.6 Avtalsparterna är skyldiga att ersätta varandra för skada som förorsakas av installationer som strider mot de föreskrifter, bestämmelser och skriftliga anvisningar som avses i de föregående punkterna (4.2 – 4.5), eller av felaktiga apparater eller dessas användning, som definieras i kapitel 11 och med de förutsättningar och begränsningar som nämns i samma kapitel. Användarens ansvar gäller även sådana skador som av nämnda skäl förorsakas andra användare och som säljaren eller nätinnehavaren måste eller kan bli tvungen att ersätta andra användare. Användarens skadeståndsskyldighet begränsas dock på följande sätt:
- 4.6.1 Användaren är skadeståndsskyldig bara om han kände till eller borde ha känt till de risker som hans installationer eller apparater eller deras drift eventuellt förorsakar, med beaktande av hans sakkunskap, egenskaperna hos den apparat eller installation han använt och den information som säljaren eller nätinnehavaren eventuellt gett honom.
- 4.6.2 Då en elapparat eller elanläggning är behäftad med ett fel eller en egenskap som användaren inte har kunnat märka, svarar användaren för eventuella skador och kostnader som en sådan elapparat eller anläggning eventuellt kan vålla, om han trots säljarens eller nätinnehavarens anmärkning fortsätter att använda elanläggningen eller elapparatens som kan vålla skada.
- 4.7 Avtalsparterna skall till varandra anmäla fel eller störning som de observerat i den andras installationer och elapparater. Avtalsparterna skall, efter att ha fått kännedom om anmälan, utan dröjsmål vidta åtgärder för att avhjälpa situationen. Om det anmälda felet eller den anmälda störningen inte omfattas av avtalspartens reparationskyldighet, skall avtalsparten meddela anmälaren sin uppfattning om vem som är ansvarig.

- 4.8 Om det fel eller den störning som användaren har anmält faller inom ramen för någon annans än säljarens reparationskyldighet, skall säljaren anmäla felet eller störningen till denna.
- 4.9 Om användarens elapparater stör andra elförbrukares elanvändning eller säljarens (i praktiken nätinnehavarens) mät- eller andra systems funktion, skall säljaren tillsammans med användaren fastställa hur skadan skall avhjälpas. Säljaren kan därvid till exempel begränsa driften av apparaten till bestämda tider. Säljaren kan förbjuda användningen av apparaten endast om det över huvud taget inte är möjligt att använda den utan betydande olägenhet för andra användare eller för säljarens (i praktiken nätinnehavarens) mät- eller andra system.
- 4.10 Om en elanläggning som säljaren eller nätinnehavaren innehar är belägen i användarens utrymmen eller på hans område, skall användaren utan dröjsmål bereda säljaren eller nätinnehavaren tillträde till elanläggningen för bl.a. underhåll, kontroll, felutredning och reparation, på sådant sätt som parterna kommer överens om, utan ersättning och oberoende av tid på dygnet.
- 4.11 Säljaren svarar inte inför användaren för egenskaper hos dennes apparater, för att de åldras, slits eller går sönder, för deras kompatibilitet med distributionsnätet, användarens eget nät eller andra elapparater eller elanläggningar i användarens nät eller för skador som ovan nämnda omständigheter förorsakat, om inte skadan har förorsakats av ett sådant fel i elkvaliteten som avses i kapitel 10. Säljaren svarar inte heller för skador som användarens installationer eller apparater eller brister i skyddet av dem förorsakar.
- 4.12 Om användaren till exempel på grund av sina apparaters känslighet behöver kvalitetsmässigt bättre el än vad den vanliga elleveransen erbjuder (jämför 10.7) eller avbrottsfri eltilförsel (jämför 10.8), skall användaren ta kontakt med säljaren för att utreda saken.

B. Mätning, fakturering och avbrytande av elleveransen

5. Elmätning och mätanordningar

- 5.1 Elleveransavtalet innehåller en överenskommelse om hur mätningen anordnas. Om inte annat har överenskommits i elleveransavtalet, i anslutningsavtalet för elförbrukningsplatsen eller annars, svarar säljaren för mätningen och mätanordningen inför användaren. I praktiken är det oftast nätinnehavaren som ansvarar för ordnandet av mätning samt avläsning, förmedling och rapportering av mätdata så som förutsätts i elmarknadslagstiftningen. Användaren skall betala de skäligena mätkostnader som han förorsakat. Om det finns flera mätare kommer parterna i elleveransavtalet överens om vilken eller vilka mätare som skall användas till grund för debitering och balansavräkning av elleveransen. Om det på förbrukningsplatsen förutom de mätare som står till grund för debiteringen även finns en annan mätare som mäter den interna fördelningen av förbrukningen, avläser nätinnehavaren inte en sådan mätare och ordnar inte heller med balansavräkning för förbrukningen utan särskilt avtal och extra ersättning.
- 5.2 Användaren skall utan ersättning tillåta att säljaren (i praktiken nätinnehavaren) i användarens utrymmen installerar samt förvarar, underhåller, avläser och utför övriga nödvändiga åtgärder på anordningar som behövs för mätning och överföring av mätdata.
- 5.3 Mätanordningen skall till sin konstruktion och noggrannhet följa standarder och allmän praxis och uppfylla de krav som lagstiftningen för elmarknaden ställer.
- 5.4 Mätanordningen provas på den avtalsparts ansvar som svarar för den, på sätt som därom särskilt föreskrivs eller stadgas och även annars enligt behov. Om den andra avtalsparten kräver det, skall den part som svarar för mätanordningen låta prova den. Om felprocenten vid mätningen är större än två gånger mätarens noggrannhetsklass vid de belastningar som är bestämmande för debiteringen, skall den avtalspart som ansvarar för mätanordningen bekosta besiktningen. I annat fall skall den som har krävt besiktning stå för kostnaderna.
- 5.5 Mätanordningen kan besiktigas av en besiktningsman som enligt justeringsförfordningen har godkänts att utföra besiktningar eller av någon annan besiktningsman som parterna godkänner. Ansvaret för besiktningskostnaderna bestäms i enlighet med föregående punkt.

6. Mätaravläsning och annan överföring av mätdata

- 6.1 Användaren skall tillåta tillträde till mätaren samt att mätdata avläses och överförs från mätanordningen och att mätdata används på det sätt som balansavräkningen och mätningen kräver, så som föreskrivits om saken eller om bestämmelser saknas, enligt allmänt tillämplad praxis i branschen.
- 6.2 Användaren skall tillåta att information om elleveransen och elkvaliteten avläses och överförs från mätanordningen och används för nätinnehavarens drift av elnätet.
- 6.3 Användaren skall tillåta dataöverföring i sitt elnät som är nödvändig för att överföra säljarens (i praktiken nätinnehavarens) mätdata eller för att förmedla andra dataöverföringsbehov som grundar sig på nätverksamheten. Denna dataöverföring får inte föranleda kostnader eller störning för elanvändarna. Användaren får inte heller genom senare åtgärder störa eller äventyra dataöverföring som säljaren eller nätinnehavaren tidigare påbörjat enligt denna punkt.
- 6.4 Om mätanordningen är en timmättningsapparat överförs förbrukningsdata från mätaren i enlighet med gällande bestämmelser. Säljaren (i praktiken nätinnehavaren) har rätt att uppskatta mätdata utgående från elförbrukningsplatsens tidigare elförbrukning, om mätdata inte finns att tillgå på grund av en tillfällig störning i dataöverföringen eller anläggningen.
- 6.5 Om mätanordningen inte är en timmättningsapparat följs 6.5.1 – 6.5.5.
 - 6.5.1 Säljaren (i praktiken nätinnehavaren) ser till att mätaren avläses regelbundet minst en gång per år.

- 6.5.2 Användaren och säljaren kan komma överens om mätaravläsning med kortare mellanrum och om ersättning för de skäligen kostnader som detta medför.
 - 6.5.3 Användaren skall ge de personer som nätinnehavaren eller säljaren befullmäktigat tillträde till mätanordningen och låta dem avläsa mätaren. Mätaren skall avläsas vid en sådan tidpunkt att avläsningen inte vållar användaren betydande förfång.
 - 6.5.4 Användaren är skyldig att tre gånger per år meddela nätinnehavaren mätarställningen för varje förbrukningsplats i nätavtalet, när nätinnehavaren skriftligen begär det. Denna punkt gäller inte de användare, som inte i praktiken kommer åt att avläsa sin mätare.
 - 6.5.5 Säljaren och nätinnehavaren har rätt att uppskatta mätanordningens mätarställning utgående från elförbrukningsplatsens tidigare elförbrukning, om mätanordningen är placerad så att nätinnehavaren inte har tillträde till den och användaren inte på begäran av nätinnehavaren har lämnat den avlästa värdet inom en skäligen tid som nätinnehavaren har fastställt.
- 6.6 Säljaren skall sörja för avläsningen av mätanordningen när användaren har meddelat att säljaren byts. I praktiken utförs avläsningen av nätinnehavaren, som har rätt att utgående från elförbrukningsplatsens tidigare elförbrukning uppskatta mätarställningen på en mätanordning som inte är en timmättningsapparat när säljaren på elförbrukningsplatsen byts ut, om användaren inte inom skäligen tid har tillställt nätinnehavaren det avlästa mätvärdet efter att nätinnehavaren har bett om det eller om mätanordningen är placerad så att användaren inte har tillträde till den. Som grund för uppskattningen kan också användas den avläsning av mätanordningen som har gjorts sedan säljaren bytts ut och som nätinnehavaren har utfört innan användaren har fått slutfakturan.

7. Fakturering och betalning

- 7.1 Säljaren debiterar användaren för elleveransen i enlighet med elleveransavtalet och gällande prislister. Ändringar av prislister och andra avtalsvillkor behandlas i kapitel 13.
- 7.1.1 Om det finns en timmättningsapparat eller någon annan fjärravläst mätanordning på förbrukningsplatsen, grundar sig faktureringen på den uppmätta elförbrukningen, om inte annat avtalats. Om elmätningen på förbrukningsplatsen sker med en mätanordning som inte är fjärravläst, grundar sig faktureringen på användarens uppskattade elförbrukning, om inte annat avtalats. Den uppskattade faktureringen utjämnas enligt meddelad eller avläst (punkt 6.5) mätarställning minst fyra gånger per år (avläsnings- eller utjämningsfaktura), om inte annat avtalas.
 - 7.1.2 Faktureringen kan baseras på uppskattning enligt tidigare elförbrukning om säljaren inte får uppgifter om mätarställningen.
 - 7.1.3 Säljaren är skyldig att på användarens begäran justera den fakturering som baserar sig på uppskattad elförbrukning, då de förhållanden som den uppskattade faktureringen baserar sig på har ändrats väsentligt eller då justeringen annars är motiverad.
- 7.2 I fakturans innehåll följs Ålands elmarknadslag och de författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen.
- 7.3 Mellan den dag då fakturan avsänds och förfallodagen skall det vara minst två veckor. Om användaren inte är en konsument kan avtalsparterna också avtala om kortare förfallotid.
- 7.4 Användaren är skyldig att betala faktura som säljaren sänder senast på den förfallodag som står på fakturan. Fakturan sänds till den faktureringsadress som användaren har uppgett. Användaren svarar för att fakturan blir betald oberoende av vart han har bett att få fakturan sänd.
- 7.5 För eventuella försenade betalningar har säljaren rätt till dröjsmålsränta enligt räntelagen. Om fakturans förfallodag och det belopp som skall betalas är förut bestämda, debiteras dröjsmålsränta från och med förfallodagen. Om förfallodagen och/eller beloppet som skall betalas på en faktura till en konsument inte har bestämts i förväg, kan dröjsmålsränta debiteras tidigast 30 dagar efter att fakturan sänds. För skriftlig påminnelse och avbrottsvarsel kan dessutom en skäligen påminnelseavgift tas ut i enlighet med gällande prislista.
- 7.6 Till följd av fel i faktureringen, mätningen eller mätaravläsningen har säljaren rätt till tilläggsdebitering och användaren rätt till kreditering i enlighet med följande punkter:
- 7.6.1 Om mätfelet har konstaterats vara större än vad som är acceptabelt enligt 5.4, beaktas detta i faktureringen så att krediteringen eller tilläggsdebiteringen betalas på basis av nätinnehavarens uppskattning som är grundad på kontroll av mätanordningen, användarens konstaterade elförbrukning vid olika tider och andra uppgifter.
 - 7.6.2 Avtalsparterna kan kräva att få sina fordringar som baserar sig på fel som nämns i 7.6 för de tre senaste åren. Tidsfristen på tre år räknas från den tidpunkt då en part meddelade den andra om felet.
 - 7.6.3 En konsument kan dock kräva sina fordringar som nämns i 7.6 för felets hela verkningstid – dock inte för mer än tio år – om tidpunkten då felet uppkom och dess inverkan på debiteringen kan konstateras i efterhand.
 - 7.6.4 Ingen ränta utgår för tilläggsdebiteringen eller krediteringen enligt de föregående punkterna för den tid som räntan skulle ha influtit. Användaren skall beviljas skäligen betalningstid för betalning av tilläggsdebiteringen. Om inte användaren inom den beviljade tiden betalar fakturan för tilläggsdebiteringen, kan en i räntelagen föreskriven dröjsmålsränta tas ut för den överskridna tiden.
- 7.7 Användaren är skyldig att betala också för sådan uppmätt eller konstaterad elleverans, som har förorsakats av fel i elinstallationer eller elapparater och elanläggningar inom användarens ansvarsrets.
- 7.8 Konsumenten skall sändas en slutfaktura inom sex veckor efter det att elleveransen till konsumenten har upphört.

- 7.8.1 Om säljaren är skyldig att kreditera konsumenten på grundval av slutfakturan, skall krediteringen betalas till kunden senast inom två veckor efter att den information som behövs för betalning av krediteringen har tillställts säljaren.

8. Avbrytande av elleveransen

- 8.1 Säljaren har rätt att avbryta elleveransen om användaren väsentligen försummar att betala säljarens fordringar eller annars i väsentlig grad har försummat sina skyldigheter som baserar sig på elleveransavtalet.
- 8.2 Säljaren sänder användaren en skriftlig *påminnelse* om att rätta till avtalsbrottet, d.v.s. att betala den förfallna fordran eller att rätta till annan försummelse inom den tid som uppges i påminnelsen och som är minst två veckor från det datum då påminnelsen sändes. Om en avgiftsbelagd påminnelse sänds till användare som är en konsument kan påminnelsen sändas tidigast två veckor efter den ursprungliga förfallodagen. Om användaren trots påminnelsen inte rättar till sin avtalsförsummelse inom utsatt tid, sänder säljaren ett skriftligt *varsel om avbrott* till användarens faktureringsadress eller till någon annan särskilt överenskommen adress. På avbrottsvarlet anges tidpunkten då elleveransen kommer att avbrytas. Användaren måste rätta till avtalsbrottet i god tid före den angivna tiden för att undgå avbrottet. Avbrottsvarlet sänds till användarens adress minst två veckor före avbrottet i elleveransen. Avbrottet kan verkställas tidigast fem veckor efter den ursprungliga förfallodagen eller från det att användaren för första gången hade meddelats om annat avtalsbrott och om behovet att rätta till det. Om en avgiftsbelagd påminnelse har sänts till en användare som är en konsument kan avbrottet verkställas tidigast sex veckor efter den ursprungliga förfallodagen.
- 8.3 Om betalningsförsummelsen har berott på betalningssvårigheter som användaren har råkat i på grund av allvarlig sjukdom, arbetslöshet eller annan särskild omständighet huvudsakligen utan egen förskyllan, kan elleveransen inte avbrytas förrän tre månader efter fakturans förfallodag. Användaren skall meddela säljaren om hindret att betala fakturan så snart användaren fått kännedom om det, och såvitt möjligt före förfallodagen.
- 8.4 Elleveransen till en konsument eller en bostadsfastighet kan dock avbrytas på grund av betalningsförsummelse endast om en sådan användares obetalda avgifter är minst 500 euro eller om det har gått minst tre månader från förfallodagen för den äldsta obetalda fakturan.
- 8.5 Nättjänsten till en byggnad eller del av byggnad som används som stadigvarande bostad får inte avbrytas på grund av betalningsförsummelse, om uppvärmningen är beroende av el, mellan början av oktober och slutet av april, innan fyra månader har förflutit från förfallodagen för den försummade betalningen.
- 8.6 Om användarens betalningsförsummelse beror på övermäktigt hinder, kan elleveransen inte avbrytas så länge hindret kvarstår.
- 8.7 Elleveransen kan även avbrytas på användarens begäran. Vill användaren trots det begärda avbrottet upprätthålla möjligheten till elleverans eller nättjänst, skall han betala gällande avgifter för sådant underhåll.
- 8.8 Om elleveransen avbryts av en orsak på användarens sida och inte på grund av i 8.7 avsedd begäran, befrias användaren inte från sina betalningsskyldigheter eller andra skyldigheter gentemot säljaren.
- 8.9 Säljaren har rätt att debitera användaren en skälig avgift enligt gällande prislista för skriftlig påminnelse och avbrottsvarsel samt för avbrytande av elleveransen och återinkoppling till nätet.
- 8.10 Elleveransen fortsätter efter att anledningen till avbrottet har avlägsnats. Säljaren är dock inte skyldig att återuppta elleveransen (återinkoppla strömmen) förrän användaren har betalat de avgifter och kostnader som föranletts av betalningspåminnelsen och andra åtgärder i anslutning till fränkopplingen och återinkopplingen samt säljarens förfallna fordringar och krävd säkerhet. Säljaren och användaren kan särskilt avtala om att elleveransen påbörjas på nytt redan innan den krävda säkerheten förfaller. I detta fall kan elleveransen avbrytas med omedelbar verkan utan separat meddelande, om säkerheten inte har betalats senast på förfallodagen.
- 8.11 Elleveransen kan avbrytas eller annars styras enligt 2.8.1–2.8.3.

C. Dröjsmål och fel i elleveransen, skadestånd och standardersättning

9. Påbörjande av och dröjsmål i elleveransen

- 9.1 Nätinnehavaren fullgör i många fall de skyldigheter som i detta kapitel ålagts säljaren. Användare kan i de ärenden som avses i detta kapitel även ta direkt kontakt med nätinnehavaren.
- 9.2 Elleveransen påbörjas (elen kopplas in åt användaren) enligt särskild överenskommelse och enligt förutsättningar i enlighet med de föreskrifter som nämns i dessa villkor (se 2.2 och 2.3). Elleveransen kan påbörjas tidigast 14 dagar efter ingåendet av elleveransavtalet, om inte annat avtalats.
- 9.3 Om påbörjandet av elleveransen fördröjs, skall säljaren ofördröjligen meddela användaren en med dessa villkor förenlig godtagbar anledning som har förorsakat dröjsmålet eller påbörja elleveransen.
- 9.4 Om påbörjandet av elleveransen fördröjs av en orsak som säljaren ansvarar för, ersätter säljaren användaren för den skada som beror på dröjsmålet, i enlighet med kapitel 11 och med där nämnda begränsningar.
- 9.5 Säljaren drar av de avgifter som gäller elleveransen som influtit under det dröjsmål som kommit till säljarens kännedom, från den faktura som sänds efter att ärendet klarats upp. Om det inte längre är möjligt att göra avdrag på fakturan till exempel därför att avtalsförhållandet har upphört, återsänds beloppet på annat sätt.
- 9.5.1 Om användaren vill säkra att den för dröjsmålstiden influtna avgiften som avses i 9.5 dras av från hans faktura, skall han underrätta säljaren om sitt krav på detta. Vid behov kan säljaren begära att kravet kompletteras skriftligt. Om kravet inte är grundlöst, drar säljaren av det innehållna beloppet från den första fakturan som sänts ut efter att ärendet klarats upp.

10. Fel i elleveransen

- 10.1 Nätinnehavaren fullgör i många fall de skyldigheter som i detta kapitel ålagts säljaren. Användare kan i de ärenden som avses i detta kapitel även ta direkt kontakt med nätinnehavaren. Felanmälningar och andra liknande underrättelser skall göras på det sätt som säljaren angett.
- 10.2 Elleveransen är felaktig om elkvaliteten eller leveranssättet inte motsvarar det som har avtalats eller kan anses ha avtalats.
- 10.3 Säljarens tjänst är likaså felaktig, om konsumentens fakturering är felaktig eller fördröjd och felet eller dröjsmålet inte kan anses ringa.
 - 10.3.1 Säljarens tjänst är dock inte felaktig, om fel och dröjsmål i faktureringen beror på tredje part och säljaren kan påvisa att felet eller dröjsmålet berott på sådana omständigheter utanför dennes kontroll vars följder säljaren inte heller skäligen skulle ha kunnat undvika eller förhindra.
 - 10.3.2 Det anses inte utgöra fel eller dröjsmål i faktureringen, om säljaren grundar sin fakturering på en uppskattning enligt 7.1.2.
- 10.4 Säljaren är skyldig att vid begäran ge användaren nödvändiga uppgifter om det fel som användaren misstänker och om orsakerna till felet.
- 10.5 Överenskommelse om undantag från kravet på elkvalitet och leveranssätt (avbrott i leveransen) kan träffas i ett skriftligt elleveransavtal, i elförbrukningsplatsens anslutningsavtal eller med ett separat skriftligt avtal.
- 10.6 Nätinnehavaren kan inte genom begränsningar eller avtal om avvikelser som nämns i detta kapitel bli fri från att fullfölja den nätutvecklingskyldighet som stadgas i Ålands elmarknadslag.
- 10.7 Då kvaliteten på elleveransen (avvikelser från kvaliteten) bedöms, skall följande synpunkter beaktas:
 - 10.7.1 Elkvaliteten bestäms i anslutningspunkten.
 - 10.7.2 Om inte annat har avtalats, är elleveransen felaktig om kvaliteten inte motsvarar de standarder som tillämpas i Finland. Då dessa villkor träder i kraft tillämpas standarden SFS-EN 50160.
 - 10.7.3 Vid elleverans som gäller trefasig el kan ett avbrott i en eller två faser vara ett avbrott som avses i 10.8.
- 10.8 Vid bedömningen av leveranssättet skall beaktas att det inte kan förutsättas att en elleverans är avbrottsfri. Elnätet är alltid utsatt för olika naturfenomen och andra fenomen som orsakar avbrott. Om inte annat har avtalats, är elleveransen felaktig om elleveransen är avbruten kontinuerligt eller upprepade gånger och elavbrottet med beaktande av orsaken och omständigheterna inte kan anses vara ringa. Felaktigheten till följd av avbrottet i elleveransen bedöms som en helhet.
- 10.9 Vid bedömningen av leveranssättet beaktas utöver föregående punkt bl.a. följande:
 - 10.9.1 Säljaren eller nätinnehavaren har rätt att omedelbart avbryta elleveransen tillfälligt (avbryta eldistributionen) om det är nödvändigt för att förhindra att människoliv, hälsa eller egendom äventyras.
 - 10.9.2 En väsentlig störning i elproduktionen, i elnätsverksamheten eller i överföringen av el över riksgränsen eller annan av säljaren och nätinnehavaren oberoende orsak (såsom krigs- eller annan krissituation, arbetskonflikt eller exceptionellt naturförhållande) kan förorsaka en sådan störning i tillgången till el att eltillförseln antingen kan brytas helt eller minska så att säljaren eller nätinnehavaren blir tvungen att avbryta elleveransen till användarna eller ransonera eltilförseln.
 - 10.9.3 Om säljaren eller nätinnehavaren av de skäl som nämns i de två föregående punkterna kan leverera el och erbjuda andra nättjänster endast i begränsad utsträckning, har säljaren och nätinnehavaren rätt att fördela (ransonera) tillgänglig el mellan användarna med beaktande av samhällets allmänna livsviktiga behov, eventuella direktiv från myndigheterna, gällande planer eller förpliktelser angående kontrollen över bristen på el och rådande förhållanden samt vid behov avbryta annan elleverans eller nättjänst.
- 10.10 Elleveransen kan tillfälligt avbrytas, om det är nödvändigt för underhåll, ändring eller besiktning av den utrustning som behövs för att upprätthålla tjänsten, för att utreda fel i utrustningen eller av annat motsvarande skäl. Avbrottet får inte bli onödigt långt och det skall i mån av möjlighet ske vid en sådan tidpunkt och på sådant sätt att det vållar användarna minsta möjliga omak.
- 10.11 Tillräcklig förhandsinformation skall ges om avbrott som beror på omständighet som nämns i föregående punkt och som säljaren eller nätinnehavaren är medveten om i förväg. Om inte tillräcklig information ges om här avsedda avbrott eller om återkopplingen efter avbrottet obefogat fördröjs från det som har anmälts på förhand, är det dock fråga om fel i elleveransen.
- 10.12 Avbrottet anses ha börjat när säljaren eller nätinnehavaren har fått kännedom om det eller kan anses ha varit medveten om det.
- 10.13 Användaren skall vara beredd på att elleveransen inte är avbrottsfri. Användaren skall beakta de driftförhållanden där hans apparater används och försäkra sig om att hans apparater får ändamålsenlig eltilförsel, om han på grund av apparaternas känslighet behöver el av bättre kvalitet än den som en sedvanlig elleverans kan ge eller avbrottsfri eltilförsel.
- 10.14 Säljaren (i praktiken nätinnehavaren) får inte nödvändigtvis automatiskt information ur sina system om avbrott i eldistributionen för en enskild förbrukningsplats eller ett enskilt område, utan användaren skall meddela säljaren eller nätinnehavaren om dessa.
 - 10.14.1 Om säljaren alltid automatiskt får information om avbrott i eldistributionen för en enskild förbrukningsplats eller ett enskilt område, skall säljaren eller nätinnehavaren meddela kunden om detta.
 - 10.14.2 Säljaren skall på begäran ge användaren närmare information om hur säljaren eller nätinnehavaren ur sina egna system får information om avbrott i eldistributionen.
- 10.15 Användaren skall ofördröjligen meddela säljaren på sätt som säljaren angett om fel, felaktighet eller feltillbud i elleveransen som han märkt eller om att elleveransen enligt hans uppfattning är felaktig. Inget meddelande behövs

- om det med fog kan antas att den som sörjer för att reparera felet (vanligen nätinnehavaren) annars är medveten om felet, feltillbudet eller användarens uppfattning om situationen.
- 10.16 Säljaren ansvarar för att nätinnehavaren eller någon annan som sörjer för att reparera felet utan dröjsmål efter att ha fått information om eller på annat sätt blivit medveten om felet klarlägger anledningen till felet och avhjälper det.
- 10.17 Om elleveransen är felaktig, är säljaren skyldig att ersätta den skada som felet vållat användaren i den omfattning som anges i kapitel 11.
- 10.18 På grund av fel i elleveransen har användaren och på grund av fel eller dröjsmål i faktureringen har konsumenten rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet.
- 10.18.1 Om felet baserar sig på avbrott i elleveransen är prisavdraget till sitt belopp minst fyra procent (4 %) av den uppskattade årliga nättjänstavgiften för användarens elförbrukningsplats i fråga. Om användaren inte är en konsument tillämpas ovan nämnda 4 procents regel för prisavdragen maximalt upp till 350 euro per användare per år. Prisavdraget skall dock minst motsvara felet.
- 10.19 Säljaren drar av prisavdraget för ett fel som han fått kännedom om från följande faktura eller sänder prisavdraget till användaren med iakttagande av vad som föreskrivs under 9.5 och 9.5.1.
- 10.20 Användaren har alltid rätt att framställa sina krav som grundar sig på fel i elleveransen gentemot säljaren. Kravet skall framställas inom skälig tid efter det att användaren upptäckte felet i elleveransen eller han borde ha upptäckt det och han hade de uppgifter om säljaren som var nödvändiga för att kunna framställa kravet.

11. Skadestånd

- 11.1 Säljaren ersätter användaren för skada till följd av dröjsmål eller fel i elleveransen som definieras i dessa villkor och konsumenten för skada till följd av fel eller dröjsmål i faktureringen, på de grunder och med de begränsningar som nämns i detta kapitel.
- 11.2 Skada som beror på dröjsmål ersätts inte om säljaren påvisar att dröjsmålet berodde på ett hinder som stod utom hans möjlighet att påverka, om det inte är rimligt att förutsätta att säljaren kunde ha beaktat hindret då elleveransavtalet ingicks och om han inte rimligen kunde ha lyckats undvika eller övervinna dess följder.
- 11.3 Om dröjsmålet beror på tredje part som säljaren har anlitat för att fullgöra elleveransavtalet, befrias säljaren från sin skadeståndsplikt bara om denna tredje part skulle vara fri från ansvar i enlighet med 11.2.
- 11.4 Användaren har rätt till skadestånd för indirekt skada bara om dröjsmålet eller felet beror på vårdslöshet på säljarens sida. Om användaren inte är en konsument och annat inte har överenskommit mellan avtalsparterna, är maximibeloppet för säljarens skadestånd för de indirekta skadorna dock ett belopp som motsvarar användarens nättjänstavgifter sammanlagt för ett år (se 10.18.1), dock högst 8.500 euro. Om säljaren har gjort sig skyldig till uppsåtlighet eller grov vårdslöshet, tillämpas ingen begränsning för maximibeloppet för skadeståndet.
- 11.5 Som indirekt skada anses i dessa villkor:
- 11.5.1 inkomstförlust som förorsakas användaren på grund av dröjsmål eller fel eller åtgärder till följd av dessa;
- 11.5.2 skada som beror på skyldighet som grundar sig på något annat avtal;
- 11.5.3 väsentlig förlust av förbrukningsplatsens bruksnytta, om förlusten dock inte medför direkt ekonomisk skada, samt annan jämförbar väsentlig olägenhet;
- 11.5.4 skada på egendom som någon annan användare än en konsument lidit, om skadan beror på fel i elleveransen som förorsakat funktionsstörning i användarens apparater eller anläggningar, fått dem att stanna eller avbrutit användarens verksamhet, eller ekonomisk följdskada eller förlust av samma orsak; och
- 11.5.5 annan liknande skada som är svår att förutse.
- 11.6 En konsument är berättigad till skadestånd också för skada som vållats hans familj eller familjemedlem på samma grunder som för skada som orsakats honom själv.
- 11.7 En användare ersätts trots det som sagts ovan i 11.5.4 för skada som tillfogats användarens egendom som han huvudsakligen har använt för sin privata konsumtion. Likaså ersätts indirekt skada som nämns i föregående mening direkt till sådan person i konsumentställning som inte själv står i avtalsförhållande till säljaren, utan anskaffar elleveransen av användaren. Motsvarande ersättning betalas inte till användaren.
- 11.8 För att förhindra skada och då sådan sker eller hotar, skall avtalspart alltid vidta alla sådana åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan som man rimligen kan kräva och förvänta sig. Om användaren med sin verksamhet förorsakar skadan, är säljaren inte skyldig till skadestånd. Skada som har vållats avtalspart genom begränsande av sådan skada som ersätts enligt dessa villkor skall ersättas.
- 11.9 Om användaren försummar sin skyldighet att vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada, får han själv ansvara för skadan till denna del. Om användarens försummelse kan anses ringa, kan emellertid den del som faller på användarens ansvar nedsättas till denna del.
- 11.10 Säljaren är inte skyldig att med stöd av dessa villkor ersätta sådan skada som skall ersättas användaren eller någon annan part på annan grund, såsom på grund av fördröjd inkoppling av en anslutning.

D. Ändring av avtalsvillkor, överföring och upphörande av avtal

12. Ändring av avtalsvillkor och priser

- 12.1 Avtalsparterna kan tillsammans komma överens om att ändra ett individuellt elleveransavtal. Om inte annat har avtalats, tillämpas vad som föreskrivs i 2.4 – 2.4.5.
- 12.2 Användaren och säljaren kan komma överens om att priset binds till ett referensvärde som avtalsparterna inte har möjlighet att påverka och som bestäms separat. I säljavtalet definieras då hur referensvärdets inverkan beaktas. Det

beaktande av referensvärdets inverkan som avses i denna punkt är inte en sådan ändring av pris eller annat avtalsvillkor som avses nedan.

12.3 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna i elleveransavtalet om orsaken är

- säljarens elanskaffningskostnader;
- förändringar i kostnader till följd av begränsningar i överföringskapaciteten;
- förändringar i arbetskraftskostnader eller andra verksamhetskostnader i anslutning till elförsäljning;
- förändringar i kostnaderna för andra tjänster som är nödvändiga för att kunna verkställa elförsäljningen; eller
- en prisändring i nätinnehavarens nätprodukt som är tillämplig på den nättjänst som är en del av elleveransen enligt detta elleveransavtal.

Villkoren i elleveransavtalet kan inte på basis av denna punkt ändras så att innehållet i elleveransavtalet förändras väsentligt. Ett elleveransavtal för viss tid får dock inte ändras på basis av denna punkt.

12.4 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkor och priser om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, som säljaren inte kan ha räknat med då elleveransavtalet ingicks.

12.5 Säljaren kan ändra priser och andra avtalsvillkor även på basis av en sådan lagändring eller ett sådant myndighetsbeslut som har varit känt då elleveransavtalet ingicks, förutsatt att prishöjningen eller ändringen av villkoren inte väsentligen ändrar på priserna eller annat centralt innehåll i elleveransavtalet.

12.6 Säljaren har rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna om särskild orsak därtill föreligger

- till följd av en väsentlig förändring i förhållandena;
- på grund av att föråldrade avtals- eller prissättningsarrangemang moderniseras;
- för att kunna vidta nödvändiga energisparåtgärder.

Denna punkt tillämpas inte på ett tidsbundet elleveransavtal.

12.7 Säljaren har rätt att inom en skäligen övergångstid byta ut användarens föråldrade elleveransprodukt mot en annan produkt som finns i produktprislistan och lämpar sig för användaren. Säljaren skall sända en produktindragningsplan till användaren där det framgår hur och enligt vilken tidsplan den föråldrade produkten dras in. Planen skall skickas till användaren i rimlig tid före förändringen.

12.8 Säljaren har rätt till sådana mindre ändringar av avtalsvillkoren som inte inverkar på det centrala innehållet i avtalsförhållandet.

12.9 Säljaren skall genom annons i på Åland utkommande dagstidning eller skriftligen meddela användaren om hur och när priserna eller andra avtalsvillkor ändras och om grunden för ändringen. I meddelandet skall det också uppges om avtalspart har rätt att säga upp elleveransavtalet. Om orsaken är någon annan än ändring i lagstiftning eller myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast två veckor, för en konsument del en månad, efter det att meddelandet sänts ut. Meddelandet sänds till användarens faktureringsadress eller till någon annan särskilt överenskommen adress och kan exempelvis ingå i en faktura till användaren.

12.10 Om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, har säljaren rätt att verkställa ändringen från den dag då ändringen eller beslutet trädde i kraft. Om det är fråga om en ändring till användarens förfång kan ändringen även verkställas senare vid en tidpunkt som säljaren bestämmer. Säljaren skall meddela användaren om ändringar på dessa grunder så snart som möjligt.

13. Överföring av elleveransavtal

13.1 Användaren kan inte överföra elleveransavtalet på tredje part.

13.2 Säljaren har rätt att överföra elleveransavtalet på en annan säljare. Villkoren i elleveransavtalet kan inte ändras vid överföringen om inte annat föranleds av den sista underpunkten under 12.3. Den nya säljaren skall underrätta användaren om överföringen senast i samband med den första fakturan.

14. Upphörande av elleveransavtal

14.1 Då anslutningsavtalet går ut, upphör också elleveransavtalen för den elförbrukningsplats som avses i anslutningsavtalet.

14.2 Ett elleveransavtal för viss tid upphör då den avtalade tiden gått ut eller på grund av hävning, om inte annat föranleds av 14.2.1 – 14.2.5:

14.2.1 Om inte annat avtalats fortsätter ett elleveransavtal för viss tid efter avtalstidens utgång som ett avtal som ingåtts tillsvidare, om inget nytt elleveransavtal har ingåtts mellan säljaren och användaren eller om ingendera avtalsparten har sagt upp avtalet med två veckors uppsägningstid.

14.2.2 En konsument får säga upp ett elleveransavtal som har ingåtts för viss tid för över två år utanför leveransskyldigheten med två veckors uppsägningstid, när det har varit i kraft i två års tid.

14.2.3 Utanför leveransskyldigheten kan även ett sådant elleveransavtal för viss tid ingås som fortsätter att gälla en ny avtalsperiod, om inte en avtalspart meddelar sin önskan att frigöra sig från avtalet. Säljaren skall sända konsumenten ett meddelande om att en ny avtalsperiod har börjat minst en månad före den tidpunkt då konsumenten senast kan frigöra sig från avtalet för den nya avtalsperioden. Den rätt som konsumenten enligt föregående punkt har att säga upp ett avtal för viss tid börjar när två år har gått efter att den första avtalsperioden enligt samma avtal hade börjat. När ett avtal som ingåtts för viss tid för två år eller längre tid går ut krävs konsumentens uttryckliga samtycke för att ingå ett nytt avtal för viss tid.

14.2.4 Vardera avtalsparten får dock alltid med två veckors uppsägningstid säga upp ett elleveransavtal för viss tid utanför leveransskyldigheten, när förbrukningsplatsen byts ut exempelvis på grund av att användaren flyttar, om inte annat har avtalats.

- 14.2.5 En konsument får säga upp ett elleveransavtal för viss tid, om konsumentens behov av elanvändning har förändrats väsentligt på grund av att konsumenten insjuknat allvarligt eller en närstående anhörig dött eller av därmed jämförbara vägande skäl och om elleveransavtalets fortgång skulle vara oskälig för konsumenten.
- 14.3 Om ett elleveransavtal för viss tid upphör före den utsatta tiden i andra än de i 14.2.1 – 14.2.5 nämnda fallen av en orsak som beror på användaren, har säljaren rätt att av användaren ta ut ett skäligt avtalsvite, om avtalsparterna särskilt har avtalat om detta och dess belopp i ett individuellt elleveransavtal.
- 14.4 Ett elleveransavtal som gäller tillsvidare upphör på grund av uppsägning eller hävning.
- 14.4.1 Vardera avtalsparter kan säga upp ett elleveransavtal utanför leveransskyldigheten med två veckors uppsägningstid om inte annat har avtalats. Säljarens uppsägningstid kan inte genom avtal förkortas till mindre än två veckor.
- 14.4.2 Användaren kan alltid säga upp ett elleveransavtal som omfattas av leveransskyldighet med två veckors uppsägningstid.
- 14.4.3 Säljaren kan inte säga upp en konsuments elleveransavtal som omfattas av leveransskyldighet. Säljaren kan säga upp annan användares elleveransavtal med tre månaders uppsägningstid om det på grund av en lagändring eller en väsentlig förändring i omständigheterna är oskäligt från säljarens synpunkt att låta elleveransavtalet gälla.
- 14.5 Användaren har rätt att säga upp elleveransavtalet med två veckors uppsägningstid inom 15 dagar (en konsument inom 30 dagar) från det att han fått underrättelse om att villkoren eller priserna har ändrats eller elleveransavtalet överförs. Då gäller de ändrade villkoren eller priserna inte användaren utom i det fall att ändringen beror på myndighetsbeslut eller lagändring.
- 14.6 Användaren har rätt att häva elleveransavtalet om påbörjandet av elleveransen har fördröjts med över ett dygn från den överenskomna tidpunkten eller om elleveransen har varit avbruten i mer än ett dygn, förutsatt att dröjsmålet eller avbrottet inte beror på ett övermäktigt hinder.
- 14.7 Säljaren har rätt att häva elleveransavtalet,
- 14.7.1 om användaren väsentligen har brutit mot sina skyldigheter enligt elleveransavtalet och kontraktsbrottet inte har rättats till inom en skälig tidsfrist som säljaren skriftligen har meddelat;
- 14.7.2 om användaren har gjort sig skyldig till tillgrepp av el eller uppsåtlig skadegörelse på utrustning som nättinnehavaren eller säljaren ansvarar för; eller
- 14.7.3 om elleveransen till elförbrukningsplatsen har avbrutits på grund av användarens betalningsförsummelse eller annan avtalsförsummelse och avbrottet har varat minst en månad, eller om avbrottet av skäl som beror på användaren inte har kunnat verkställas, om det har gått minst en månad sedan förutsättningarna för avbrytande uppfyllts.
- 14.8 På grund av en konsuments betalningsdröjsmål kan elleveransavtalet hävas bara i det fall som beskrivs i 14.7.3.
- 14.9 Säljaren sänder användaren och nättinnehavaren ett skriftligt meddelande om hävning av elleveransavtalet, där orsaken till hävningen och den tidpunkt då elleveransavtalet upphör skall nämnas.

15. Ansvarsförhållanden

- 15.1 Avtalsparterna ansvarar för varandra för förpliktelser i enlighet med elleveransavtalet.
- 15.2 Användaren ansvarar inför tredje part för skador till följd av brott mot sina förpliktelser i elleveransavtalet.
- 15.3 Avtalsparterna ansvarar också för andra aktörers verksamhet, installationer och apparater inom sin ansvarskrets än de som nämns i kapitel 4.
- 15.4 Användaren har alltid rätt att till säljaren framställa sina krav som grundar sig på fel i elleveransen i enlighet med kapitel 10. Kravet skall framställas inom skälig tid efter det att användaren upptäckte felet eller avbrottet i elleveransen eller han borde ha upptäckt det och han hade de uppgifter om säljaren som behövs för att framställa kravet.
- 15.5 Säljaren ansvarar inför användaren för fel i elleveransen som avses i kapitel 10.

16. Avgörande av tvister

- 16.1 En konsument har rätt att föra meningsskiljaktigheter om tolkningen av detta elleveransavtal till behandling i konsumenttvistenämnden för landskapet Åland (www.regeringen.ax).
- 16.2 Meningsskiljaktigheter om elleveransavtalet behandlas i tingsrätten på den ort där användarens elförbrukningsplats är belägen som första rättsinstans, om inte annat har avtalats. En konsument har dock alltid rätt att väcka talan i tingsrätten på sin hemort i Finland. Mot annan än konsument kan säljaren väcka talan också i tingsrätten på sin hemort.